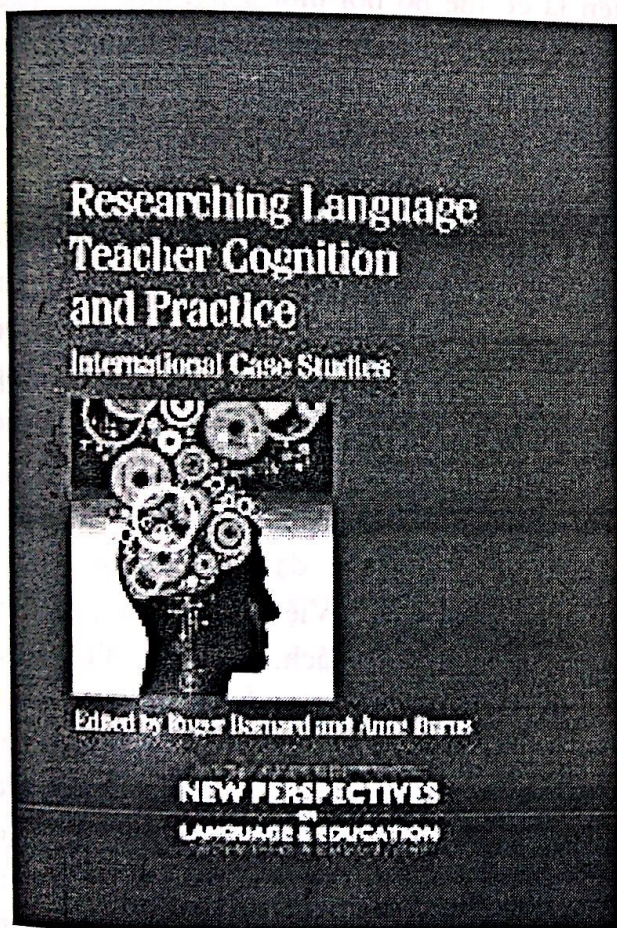

ĐIỂM SÁCH

Researching Language Teacher Cognition and Practice: International Case Studies

Tác giả: Roger Barnard & Anne Burns (chủ biên),
NXB: Multilingual Matters, London, UK, 2012, 190 tr.

Lê Văn Canh

Cuốn sách tập hợp các bài nghiên cứu của nhiều học giả nổi tiếng toàn thế giới trong lĩnh vực ngôn ngữ học ứng dụng và những nghiên cứu sinh mới hoàn thành chương trình học tiến sĩ ngành ngôn ngữ học ứng dụng tại New Zealand. Hai tác giả chủ biên – R. Barnard và A. Burns – là những người đã được nhiều người

biết đến qua các công trình xuất bản của họ. Mặc dù cuốn sách không có mục đích giảng dạy các kỹ năng nghiên cứu và cũng không phải là cuốn sách về phương pháp nghiên cứu nhưng các nghiên cứu trong cuốn sách đề cập đến những khó khăn trong việc lựa chọn các phương pháp nghiên cứu phù hợp, những khó khăn thực tế khi tiến hành nghiên cứu và cách các nghiên cứu sinh giải quyết các vấn đề nảy sinh trong quá trình nghiên cứu. Những vấn đề này chưa từng được đề cập đến trong các sách viết về phương pháp nghiên cứu trong ngôn ngữ học ứng dụng nói riêng và trong giáo học pháp nói chung.

Tất cả các phương pháp được trình bày đều là những phương pháp định tính được sử dụng để nghiên cứu một chủ đề chung là tri nhận của giáo viên ngoại ngữ - họ nghĩ gì, biết gì, tin gì và tất cả những cái đó tác động như thế nào đến hành vi giảng dạy của họ trên lớp học. Như vậy, cuốn sách không những trình bày được những ưu điểm hay những hạn chế của từng phương pháp nghiên cứu trong các điều kiện nghiên cứu đa dạng mà còn nêu lên được kết quả nghiên cứu về những khía cạnh hay bình diện khác nhau liên quan đến lĩnh vực đào tạo, bồi dưỡng giáo viên ngoại ngữ. Tri nhận của giáo viên ngoại ngữ bao gồm những hiểu biết và đức tin

của họ về các vấn đề như ngữ pháp, chương trình, phương pháp giảng dạy, sử dụng tiếng mẹ đẻ, đánh giá học sinh cũng như các hình thức đào tạo, bồi dưỡng nâng cao chuyên môn nghiệp vụ cho chính họ, những kinh nghiệm giảng dạy thực tế và ảnh hưởng của các yếu tố văn hóa, xã hội, giáo dục, kinh tế. Việc nghiên cứu tri nhận của giáo viên là vô cùng quan trọng vì những kết quả nghiên cứu về chủ đề này giúp chúng ta hiểu đầy đủ hơn tại sao giáo viên lại dạy theo cách mà chúng ta quan sát được, tại sao việc đổi mới giáo dục luôn bị hạn chế bởi rào cản trong nhận thức của giáo viên.

Cuốn sách được mở đầu bằng phần giới thiệu của hai tác giả chủ biên. Trong phần này, các tác giả trình bày lý do tại sao cuốn sách tập trung vào các phương pháp nghiên cứu định tính để nghiên cứu tri nhận của giáo viên. Tiếp theo phần giới thiệu, Simon Borg, một trong những học giả hàng đầu về lĩnh vực nghiên cứu tri nhận của giáo viên, điếm lại những nghiên cứu chính đã công bố về chủ đề này. Đây là chương làm nền móng cho toàn bộ các chương còn lại của cuốn sách vì thông qua việc điếm lại các nghiên cứu đã công bố, Simon Borg đặt ra những vấn đề cần được nghiên cứu sâu hơn và các vấn đề này đã được giải quyết trong tám chương tiếp theo của cuốn sách. Tất cả các chương đều được trình bày theo một cấu trúc thống nhất: giới thiệu vấn đề, trọng tâm về phương pháp nghiên cứu, miêu tả nghiên cứu, những hàm ý về phương pháp nghiên cứu và cuối cùng là phần các tác giả với tư cách là người nghiên cứu viết lại những thu hoạch cá nhân sau khi thực hiện thành công nghiên cứu

của mình. Sau mỗi chương là phần nhận xét của các chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực ngôn ngữ học ứng dụng của thế giới về phương pháp nghiên cứu được trình bày trong chương đó. Cuối cùng là các câu hỏi để độc giả thảo luận và suy ngẫm.

Chương cuối cùng của cuốn sách xâu chuỗi lại toàn bộ các vấn đề được nêu trong tám chương và những bài học dành cho những ai muốn nghiên cứu vấn đề tri nhận của giáo viên nói riêng và giáo dục ngoại ngữ nói chung. Một vấn đề được nhấn mạnh khi nghiên cứu giáo viên là có thể họ nói một đằng, nghĩ một nẻo, do vậy đòi hỏi người nghiên cứu phải có những kỹ năng lấy số liệu thành thạo thì mới có thể có được những số liệu đáng tin cậy (reliability) và có tính giá trị (validity).

Giá trị của cuốn sách là ở chỗ các tác giả chủ biên sử dụng một phương pháp tiếp cận hoàn toàn mới thể hiện qua việc trình bày về một vấn đề nghiên cứu nhưng đồng thời cũng đưa ra được những ưu, nhược điểm của các phương pháp nghiên cứu vấn đề. Các phương pháp nghiên cứu khá phong phú và bối cảnh nghiên cứu khá đa dạng (Malaysia, New Zealand, Nhật Bản, Việt Nam) cũng là một điếm mạnh của cuốn sách. Cuốn sách thực sự là một cầu nối giữa lý thuyết về phương pháp nghiên cứu trong ngôn ngữ học ứng dụng với những vấn đề thực tiễn khi vận dụng các phương pháp nghiên cứu mang tính lý thuyết đó và những giải pháp khả thi khắc phục các vấn đề nảy sinh trong quá trình thực hiện nghiên cứu.